

■ Kázání

Milé sestry, milí bratři,

předevčírem před 540 lety, 10. listopadu 1483 se narodil Martin Luther. O den později, 11. listopadu, byl pokřtěn. Proto se jmenoval Martin – po Martinovi z Tours, onom světcí, kterému je věnován 11. listopad.

Většina z nás zde na východní Moravě, i u nás v Sulzbach-Rosenbergu, když se řekne slovo „Martini“, jak se u nás říká tomuto svátku, nemyslí 11. listopadu ani na toho svätce, ani na toho reformátora. Kdepak, většina lidí myslí na známou drůbeží lahůdku: na martinskou husu. Hádejte, co jsem asi včera jedl ...

Dnes mi samozřejmě nejde o martinskou husu, ale spíše o svätého Martina a o to, co vykonal.

Přečtu biblický text ke kázání na den svätého Martina z proroka Izajáše, 58. kapitoly:

Což to je půst, který si přeji? Den, kdy se člověk pokořuje, kdy hlavu sklání jako rákos, žínici obléká a popelem si podestýlá? Dá se toto nazvat postem, dnem, v němž má Hospodin zalíbení?

Zdalipak půst, který já si přeji, není toto: Rozevřít okovy svévole, rozvázat jha, dát ujařmeným volnost, každé jho rozbít?

Cožpak nemáš lámat svůj chléb hladovému, přijímat do domu utištěné, ty, kdo jsou bez přístřeší? Vidiš-li nahého, obléknout ho, nebýt netečný k vlastní krvi?

Tehdy vyrazí jak jitřenka tvé světlo a rychle se zhojí tvá rána. Před tebou půjde tvá spravedlnost, za tebou se bude ubírat Hospodinova sláva.

Tehdy zavoláš a Hospodin odpoví, vykřikneš o pomoc a on se ozve: ‚Tu jsem!‘ Odstraníš-li ze svého středu jho, hrozící prst a ničemná slova, budeš-li štědrý k hladovému a nasytíš-li ztrápeného, vzejde ti v temnotě světlo a tvůj soumrak bude jak poledne.“

Hospodin tě povede neustále, bude tě sytit i v krajinách vyprahlých, zdatnost dodá tvým kostem; budeš jako zahrada zavlažovaná, jako vodní zřídlo, jemuž se vody neztrácejí.

Milé sestry, milí bratři!

Jak napsal prorok Izajáš, bylo vlastně všechno v pořádku. Vlastně by bývali mohli být všichni v Izraeli spokojení: čas babylonského zajetí byl u konce.

Po desetiletích cizí nadvlády a života v zajetí se v Izraeli opět zavládl pokoj. Život se vrátil do starých kolejí.

Některým se podařilo přijít i k nějakému bohatství či blahobytu. Ale jiní také trpěli nouzi. Každý se snažil nějak vyjít, jak to šlo.

Ale něco jim chybělo. Rozšiřovala se prázdnota. Nebyly žádné vize, žádná naděje do budoucnosti, chybělo nadšení. Vypadalo to, že Bůh je kdesi v dálce.

Někteří se pokoušeli přiblížit Bohu cvičením se ve zbožnosti. „Když se budu postit, vezmu si na sebe pytlou a sednu si do popela, pak se nade mnou musí přece Bůh smilovat“, říkali si někteří, „pak mi přece musí vyjít vstříc. Když uvidí, jak se snažím a jak kvůli němu trpím, musí to na něj přece udělat dojem.“

Tento postoj ale u proroka vyvolal hněv. A v Božím jménu se na ně rozkřikl: „Toto chcete nazývat postem, dnem, ve kterém má Hospodin zalíbení?“

Protože kdo si chce takto vynutit vlastní spásu, ten se s ní mine. Vždyť Boží zaslíbení platí pro ty, kdo jsou tu pro druhé:

Lámej svůj chléb hladovému,
a ty, kteří jsou v nouzi a bez přístřeší, si přiveď domů!
Když uvidíš nahého, tak ho oblékni,
a nebuď netečný k vlastní krvi!

Tehdejší prorok prohlašoval: „Boží požehnání zažijete tam, kde se přikloníte k tomu, kdo trpí nouzí.“. Vždyť doopravdy bohatý je ne ten, kdo mnoho má, ale ten, kdo mnoho dává.

Kdo toto činí, ten nemá problémy s vnitřní prázdnotou, naopak. Protože když se o něco dělím, pak mohu zakusit Boží blízkost.

A nic jiného nedělal dlouho ani svatý Martin. Děлил se o to, co měl. Ani se moc nepostil, protože věděl, že jen tím, že bude chodit v roztrhaných šatech, umazaný od popela a se svěšenou hlavou, a když si toho hodně odepře, tak tím nikomu nepomůže.

Pomoci mohu tím, že se rozdělím. Protože se mi dobře daří, mohu také druhým prokázat dobro. To je vlastně docela jednoduché.

Samozřejmě můžeme položit kritickou otázku: Co zmůžu proti tomu, že tolik lidí hladoví?

Není to, o co se rozdělím, jen kapkou vody, která dopadne na rozpálený kámen a vypaří se?

A kde bych měl začít, a kde přestat?

Moje odpověď zní: Moc dlouho o tom nediskutujme, ale prostě to zkusme!

Nikdo ode mne přece nechce, abych se vzal úplně všeho, co mám, ani po mně nikdo nechce, abych někde seděl v prachu a popelu.

Ne! Mohu a smím si něco dopřát.

Můj život má být krásný a dokonce si ho mohu vychutnat. Ale přece platí, že si vychutnám nejlépe to, o co se rozdělím. Tak jako sdílená radost je dvojnásobnou radostí.

Svátek svatého Martina se naplňuje tehdy, když se dělíme o to, co máme, a když poznáme: Ano, mohu mít radost ze života, mohu si jej vychutnat, nemusím se postit.

Ale také, když poznám, jak je to krásné, když se nenasytím jen já sám, ale i druzí. Tedy když se rozdělím – právě tak jako svatý Martin nebo jako prorok Izajáš ve Starém zákoně.

A v tomto smyslu si dnes dovolím zakončit kázání poněkud neobvykle, ale prakticky – vzhledem k tomu, že nás asi čeká dobrý oběd:

Dobrou chuť – a nezapomeňte na chudé.

Amen